

РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІГОР ТА ВПРАВ З КІНЕТИЧНИМ ПІСКОМ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Чуприна Юлія Валеріївна

спеціаліст, вчитель-логопед

ДНЗ № 34 «Вуглик»

м. Добропілля, Донецька обл., Україна

Дрібна моторика – здатність пальців виконувати складні і тонкі рухи та завдання, що потребують скоординованої роботи очей і рук. На кистях рук, в особливості на кінчиках пальців розташовані рефлекторні точки, які передають імпульси в центральну нервову систему. Масажуючи ці точки, можна впливати на внутрішні органи, які з цими точками пов'язані. Тож чим краще розвинені дрібні рухи пальців, тим гармонійніше розвивається людина. Також виявлений прямий зв'язок розвитку дрібної моторики з розвитком мовлення, адже кора головного мозку людини має відділи, які відповідають за розвиток дрібної, ручної і артикуляційної моторики. Розташовані вони дуже близько один до одного, ось тому між ними спостерігається тісний взаємозв'язок.

Дітям з особливими освітніми потребами дуже важливо розвивати дрібну моторику. Це сприяє набуттю самостійності в побуті (застібати гудзики на одязі, шнурувати взуття, заплітати волосся, тощо), розвитку мовленнєвої функції, підготовлює до письма. Вправи та ігри на розвиток дрібної моторики у поєднанні з арт-терапією допомагають зняти емоційну напругу, страхи, розвивають творчість, уяву, фантазію, позитивно впливають на психічний розвиток дитини. Арт-терапія на сьогодні одна з найпопулярніших методів корегування розвитку дітей в роботі вихователів, логопедів, психологів, тощо. Арт-терапія – це діяльність, яка заснована на творчості у вигляді занять де головне не критерій роботи, а сам процес спрямований на розкритті внутрішнього потенціалу. На заняттях я використовую кінетичний пісок для розвитку дрібної моторики, тому що на відміну від звичайного піску кінетичний більш безпечний в користуванні, не токсичний та гіпоалергенний, до того ж не створює умов для розмноження бактерій. Він «мокрый», тому з нього можна ліпити будь-що. Пісок зберігаю у пластиковому контейнері, який щільно закривається кришкою. Щоб почати використовувати пісок з дітьми достатньо відкрити контейнер або

пересипати пісок у басейн для збільшення ігрової площі. Для того щоб зробити ігри з кінетичним піском більш різноманітними використовую декілька кольорів кінетичного піску, невеликі формочки для ліплення, лопатки, грабельки, мініатюрні іграшки, контейнери різних форм та кольорів.

Низка ігор та вправ з застосуванням кінетичного піску:

Гра «Зроби пасочку»

Хід гри: педагог пропонує дитині обрати невеликі формочки, які більш сподобалися і зробити пасочки з піску.

Гра «Посади зернятко»

Хід гри: педагог пропонує посадити зернятко, дитина вирівнює пісок за допомогою маленьких грабель, лопаткою викопує невеличкі лунки і занурює туди зернятко, закопує і знову вирівнюють пісок.

Гра «Обведи фігуру»

Хід гри: педагог пропонує дитині обрати геометричну формочку, дитина на тонкий рівний пласт з піску викладає обрану формочку, за допомогою пластикового ножа обводить (обрізає) фігуру по контуру. Також гра підходить для закріплення геометричних фігур.

Гра «Знайди, що заховалося»

Хід гри: Педагог заховує декілька предметів у піску і пропонує дитині їх знайти. Також гра підходить для закріплення кількості, лічби.

Гра «Заховай»

Хід гри: Педагог пропонує дитині сховати іграшку так, щоб не було помітно де вона схована, або заховати в конкретному місці. Також допомагає закріпити поняття «право-ліво», «верх-низ».

Гра «Вежа»

Хід гри: Педагог пропонує за допомогою спеціальних форм побудувати вежу.

Гра «Намалюй»

Хід гри: Педагог пропонує дитині за зразком або самостійно намалювати контур фігури пальцями на піску. Також гра підходить для закріплення геометричних фігур, цифр, літер.

Вся ця робота з застосуванням кінетичного піску в ігровій формі пришвидшила та полегшила виконання завдань спрямованих на розвиток дрібної моторики. Діти стали більш самостійними, впевненими в своїх можливостях, також розвилась творча уява, самовираження та самореалізація. Малята самостійно або з невеликою допомогою почали придумувати нові елементи гри, цікаві історії, фантастичні казки. Покращилась вимова звуків і чіткість виконання артикуляційних вправ. Діти легше освоюють правильне тримання олівця в руці, малювання олівцем стає більш чітке (проведення ліній, малювання кола, квадрату, тощо).

Література

1. Скрипник Т. В., Щєбрик М. В. Комплексна програма розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом «Розквіт». Київ, 2013. С. 200.
2. Сак Т. В. та ін. Програма розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років «Віконечко» / за ред. Л. І. Прохоренко. Київ, 2018. С. 237.
3. Кінетичний пісок та його вплив на розвиток дитини: URL: <https://urok.osvita.ua/materials/osvita-ditey-oor/kineticnij-pisok-ta-jogo-cilusi-vlastivosti-na-ditacij-organizm/> (дата звернення 17.03.2024).
4. Розвиток дрібної моторики у дітей з ООП, її вплив на формування мовлення: URL: <https://naurok.com.ua/rozvitok-dribno-motoriki-u-ditey-z-oor-vpliv-na-formuvannya-movlennya-374581.html> (дата звернення 17.03.2024)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-553-5-67>

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ: СУРДОПЕДАГОГІЧНИЙ ПОГЛЯД

Шевченко Володимир Миколайович

*доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник,
професор кафедри сурдопедагогіки та сурдопсихології
імені М. Д. Ярмаченка*

факультету спеціальної та інклюзивної освіти

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Інклюзивне навчання сьогодні є однією з найважливіших стратегій розвитку освітнього простору, що передбачає створення умов для рівного доступу дітей з особливими освітніми потребами до якісної освіти у закладах загального типу. Особливої уваги потребують діти з порушеннями слуху, адже їхні комунікативні, пізнавальні та соціальні можливості значною мірою залежать від своєчасного слухопротезування, реабілітації, інтенсивності корекційної допомоги та рівня професійної компетентності педагогів. У таких умовах сурдопедагогіка виступає не лише галуззю спеціальної освіти, а й практичним інструментом, що дозволяє здійснювати супровід інклюзивного процесу [1, с. 43].